

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 30 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2021/0306(NLE)

12272/21
ADD 1

JAI 1023
ASIM 73

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. rugsėjo 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 597 final
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro programos vykdomojo komiteto 72-ojoje sesijoje, dėl išvados dėl tarptautinės apsaugos ir ilgalaikių sprendimų ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju patvirtinimo, PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 597 final.

Priedama: COM(2021) 597 final

Briuselis, 2021 09 30
COM(2021) 597 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro programos vykdomojo komiteto 72-ojoje sesijoje, dėl išvados dėl tarptautinės apsaugos ir ilgalaikių sprendimų ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju patvirtinimo

PRIEDAS

VYKDOMOJO KOMITETO IŠVADA DĖL TARPTAUTINĖS APSAUGOS IR ILGALAIKIŲ SPRENDIMŲ EKSTREMALIOSIOS VISUOMENĖS SVEIKATOS SITUACIJOS ATVEJU

Vykdomasis komitetas,

PP1. *pripažindamas*, kad COVID-19 pandemija dėl precedento neturinčių daugialypių padarinių kelia grėsmę žmonių sveikatai, saugai ir gerovei, įskaitant humanitarinį poveikį pabėgėliams, prieglobsčio prašytojams, grįžusiems pabėgėliams, asmenims be pilietybės ir – daugeliu atvejų – šalių viduje perkeltiems asmenims (toliau – asmenys, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą), taip pat kelia didesnę riziką apsaugai;

PP2. taip pat *pripažindamas*, kad labiausiai nukenčia neturtingi ir labiausiai pažeidžiami asmenys ir kad pandemijos poveikis turės padarinių vystymosi pažangai ir trukdys siekti darnaus vystymosi tikslų, įskaitant 3.8 tikslą¹;

PP2bis. taip pat *pripažindamas*, kad didžiausią dalį pasaulio pabėgėlių ir kitų perkeltų asmenų priima mažų ir vidutinių pajamų šalys, labiausiai nukentėjusios nuo COVID-19 pandemijos, kuri labai paveikė jų visuomenės sveikatą ir sukėlė socialinių ir ekonominių padarinių;

PP3. taip pat *pripažindamas* ypatingą COVID-19 pandemijos poveikį ir šios pandemijos daugialypius padarinius asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir daugeliui jų priimančiųjų bendruomenių, įskaitant poveikį sveikatai, padidėjusią seksualinio smurto ir smurto dėl lyties, diskriminacijos riziką, riziką ekonomikai, galimybėms teikti humanitarinę pagalbą ir gauti išsilavinimą;

PP4. *dar kartą patvirtindamas* kiekvieno žmogaus, niekaip neišskiriant nė vieno, teisę į kuo geriausią fizinę ir psichikos sveikatą;

PP4bis. taip pat *pripažindamas*, kad galimybė laiku gauti saugių ir veiksmingų vakcinų, vaistų, sveikatos technologijų ir gydomųjų sveikatos priemonių yra svarbi tam, kad ta teise būtų galima naudotis, turint galvoje tai, kad intensyvus skiepijimas nuo COVID-19 yra pasaulinė viešoji sveikatos gėrybė, padedanti užtikrinti viruso plitimo prevenciją, riboti ir stabdyti viruso plitimą, kad pandemija pasibaigtų;

PP5. *pripažindamas*, kad tokiai tarptautinio masto ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai kaip COVID-19 pandemija reikalingas visuotinis atsakas, grindžiamas vienybe, solidarumu ir glaudesniu tarptautiniu bendradarbiavimu;

PP6. *dar kartą patvirtindamas* savo įsipareigojimą prisidėti prie tarptautinio solidarumo ir dalytis atsakomybe bei našta, kurį prisiėmė visi tarptautinės bendruomenės nariai, ir primindamas tarptautinio bendradarbiavimo svarbą, ypač tai, kad svarbu remti bendruomenes ir šalis, priimančias didelę dalį pabėgėlių, padėti užtikrinti apsaugą ir pagalbą bei įgyvendinti sprendimus, ypač ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju;

PP7. *pripažindamas*, kad valstybės turi teisę imtis visuomenės sveikatos apsaugos priemonių; kartu primindamas, kad tos priemonės turi būti įgyvendinamos taip, kad nebūtų pažeistos valstybių pareigos pagal tarptautinę teisę, įskaitant tarptautinę pabėgėlių teisę, žmogaus teises ir, kai ji taikytina, tarptautinę humanitarinę teisę;

¹ Taip pat žr. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją A/RES/70/1.

PP8. *primindamas*, kad valstybės turi suverenią galią reguliuoti ne savo piliečių patekimą į jas, visapusiškai laikydamosi negražinimo principo ir taikytinos tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę pabėgėlių teisę;

PP9. *primindamas* Pasaulinį susitarimą dėl pabėgėlių, įskaitant naštos ir atsakomybės dalijimosi principą;

PP10. *primindamas* atitinkamas Vykdomojo komiteto išvadas, įskaitant išvadą Nr. 64 (XLI) (1990 m.) dėl moterų pabėgėlių ir tarptautinės apsaugos, Nr. 84 (XLVIII) (1997 m.) dėl vaikų ir paauglių pabėgėlių, Nr. 105 (LVII) (2006 m.) dėl riziką patiriančių moterų ir mergaičių, Nr. 106 (LVII) (2006 m.) dėl asmenų be pilietybės nustatymo, pilietybės neturėjimo prevencijos ir mažinimo ir asmenų be pilietybės apsaugos, Nr. 107 (LVIII) (2007 m.) dėl riziką patiriančių vaikų, Nr. 110 (LXI) (2010 m.) dėl pabėgėlių su negalia ir kitų asmenų su negalia, kuriems UNHCR teikia apsaugą ir pagalbą, Nr. 109 (LX) (2009 m.) dėl užsitęsusių pabėgėlių krizės, Nr. 111 (LXIV) (2013 m.) dėl civilinės registracijos ir Nr. 112 (LXVII) (2016 m.) dėl tarptautinio bendradarbiavimo iš apsaugos ir sprendimų perspektyvos;

Įtrauki politika, galimybės naudotis sveikatos priežiūros ir kitomis paslaugomis

OP1. palankiai vertina priemones, kurių ėmėsi valstybės, siekdamos sukurti palankesnes sąlygas asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, be diskriminacijos naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir infekcijos ribojimo bei prevencijos priemonėmis, įskaitant vakcinavimą, ir tuos asmenis įtraukti į šias paslaugas ir priemones, gerbiant kiekvieno asmens teisę turėti kuo geriausią fizinę ir psichikos sveikatą;

OP2. ragina valstybes stengtis, kad asmenys, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, būtų dar labiau įtraukti į sveikatos priežiūros paslaugas; taip pat ragina toliau teikti paramą valstybėms, kad jos galėtų stiprinti ir plėsti sveikatos sistemų pajėgumus ir patenkinti asmenų, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir juos priimančių bendruomenių poreikius;

OP3. ragina valstybes užtikrinti, kad pilietybės arba su ja susijusių dokumentų neturėjimas netaptų kliūtimi naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, ir asmenims be pilietybės sukurti palankesnes sąlygas jomis naudotis;

OP4. palankiai vertina veiksmingas infekcijos plitimo prevencijos priemones ir ragina jas taikyti toliau bei valdyti asmenų, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, įskaitant stovyklose, prieglaudose ir kitose apgyvendinimo vietose esančius asmenis, patiriamą riziką sveikatai; taip pat ragina suteikti gyvenamąją vietą, taikyti prevencines priemones ir suteikti gydymą, jei to prireiktų, taip pat suteikti galimybę naudotis saugiu vandeniu, sanitarinėmis priemonėmis, be kita ko, reikiamus standartus atitinkančiomis higienos sąlygomis;

OP5. ragina taikyti priemones, padedančias nustatyti ir patenkinti konkrečius sveikatos poreikius ir šalinti kliūtis, iškilusias ekstremaliosios sveikatos situacijos atveju, taip pat ginti vaikų, moterų, paauglių mergaičių, vyresnių asmenų, asmenų su negalia ir ilgalaikių sveikatos problemų turinčių asmenų prioritetus ir galimybes;

OP5bis. ragina UNHCR ir jo partnerius atsako į ekstremaliają sveikatos situaciją rengimo, planavimo ir vykdymo etapais palaikyti pakankamus pajėgumus sveikatos srities atsakui paremti (be kita ko, per nacionalines tarnybas), kad šis atsakas taip pat apimtų asmenis, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir priimančiąsias bendruomenes;

OP6. ragina valstybes ir UNHCR imantis atsako į pandemiją priemonių spręsti psichikos sveikatos ir psichologinės gerovės klausimus – didinti neatidėliotinos pagalbos psichikos sveikatos srityje ir psichologinės pagalbos prieinamumą asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą [įskaitant asmenis, nukentėjusius nuo seksualinio smurto ir smurto dėl lyties], ir

jų priimančiosioms bendruomenėms; taip pat ragina tokias priemones stiprinti toliau, be kita ko, teikiant tarptautinę paramą;

OP6bis. ragina UNHCR ir jo partnerius ir toliau užtikrinti, kad per COVID-19 pandemiją ir kitais ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atvejais įgyta patirtis ir išmoktos pamokos būtų išnaudotos kaip informacijos šaltinis ir padėtų sustiprinti planavimą, pasirengimą ir reagavimą į tokius ekstremaliosios situacijos atvejus, įskaitant psichikos sveikatos ir psichologinės pagalbos sritis;

Tarptautinis bendradarbiavimas ir dalijimas našta bei atsakomybe

OP7. palankiai vertina tolesnį priimančiųjų šalių svetingumą ir tai, kad jų taikomos visuomenės sveikatos srities atsako priemonės apima ir pabėgėlius, taip pat palankiai vertina rėmėjų dosnumą reaguojant į asmenų, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, per COVID-19 pandemiją atsiradusius apsaugos poreikius; pabrėžia didžiulę tarptautinio bendradarbiavimo svarbą pabėgėlių apsaugai ir ilgalaikių sprendimų įgyvendinimui ir pakartoja savo įsipareigojimą prisidėti prie tarptautinio solidarumo ir teisingai dalytis našta bei atsakomybe;

OP7bis. ragina valstybes ir kitus partnerius skubiai prisidėti prie finansavimo ir padėti teisingai paskirstyti saugias ir veiksmingas diagnostikos, gydomąsias priemones bei vakcinas, taip pat toliau tirti novatoriškus finansavimo mechanizmus, kuriais būtų galima užtikrinti įperkama, savalaikę, teisingą galimybę visiems naudotis COVID-19 vakcinomis ir sąžiningą jų paskirstymą visiems, įskaitant asmenis, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir jų priimančiąsias bendruomenes;

ES TURI ATMESTI:[OP7terAlt: labai ragina visas valstybes susilaikyti nuo vienašališkų prievartinių priemonių, kurios gali neigiamai paveikti priimančiųjų šalių pajėgumą apsaugoti pabėgėlius ir susiaurinti humanitarinę erdvę, ypač tebesitęsiant pandemijai, kai savalaikės ir teisingos galimybės gauti veiksmingą ir įperkama vakciną nuo COVID-19 yra būtinos tam, kad pabėgėlių ir priimančiosios bendruomenės būtų apsaugotos nuo viruso plitimo;]

Patekimo į šalis, judėjimo ir galimybės prašyti prieglobsčio apribojimai 4

OP8. palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi valstybės, siekdamos užtikrinti, kad susiklosčius ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai pasienyje taikomos patekimo į tas valstybes ribojimo priemonės būtų laikinos, nediskriminuojančios, būtinos, proporcingos, tomis aplinkybėmis pagrįstos ir kad jų imantis būtų saugoma visuomenės sveikata, bet kartu gerbiama teisė prašyti prieglobsčio ir juo naudotis, būtų laikomasi negražinimo principo ir galiojančių pagal tarptautinę teisę, įskaitant tarptautinę pabėgėlių teisę, priimtų įsipareigojimų;

OP9. palankiai vertina prisitaikymo priemones, kurių ėmėsi valstybės ir UNHCR, siekdami užtikrinti tolesnes galimybes naudotis prieglobsčio sistema, asmenų be pilietybės nustatymo, registravimo, dokumentų išdavimo ir kitais atitinkamais procesais, skirtais asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, įskaitant technologijų naudojimą nuotoliniams pokalbiams rengti, gimimų registracijos termino ir pilietybės bei gyvenimo šalyje dokumentų galiojimo pratęsimą, ir užtikrinti, kad ši sistema bei procesai veiktų, ir ragina kitas valstybes nares, UNHCR ir partnerius prireikus ir toliau remti valstybes šioje srityje;

OP10. pažymi, jog svarbu užtikrinti, kad bet kokie asmenų, dėl kurių reiškiamas susirūpinimas, judėjimo apribojimai siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą nebūtų diskriminuojantys, atitiktų teisės normas, būtų būtini, tomis aplinkybėmis pagrįsti ir atitiktų kitas tarptautinės teisės nuostatas, taip pat palankiai vertina naudojamas alternatyvas sulaikymui, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi visuomenės sveikatos priemonių;

OP11. pabrėžia, kad reikia visapusiškai gerbti žmogaus teises ir kad imantis atsako į pandemiją priemonių negali būti jokios formos diskriminacijos, rasizmo ir ksenofobijos;

Platesnio ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos poveikio mažinimas

Pernumeruotas OP12. yra susirūpinęs dėl daugialypio COVID-19 poveikio asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir jų priimančiosioms bendruomenėms, įskaitant padidėjusį skurdą, itin didelį švietimo sutrikdymą, padidėjusį maisto stygių, ribotas pragyvenimo galimybes ir išaugusį seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties;

Pernumeruotas OP13. ragina valstybes nares bendradarbiaujant su UNHCR ir padedant kitiems suinteresuotiesiems subjektams užtikrinti, kad asmenų, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, ir jų priimančiųjų bendruomenių humanitariniai poreikiai, įskaitant švarų vandenį, maistą ir mitybą, prieglaudą, švietimą, pragyvenimą, energiją, sveikatą, [įskaitant seksualinę ir reprodukcinę sveikatą] [prižiūros paslaugas] [įskaitant vakcinas] ir kiti apsaugos poreikiai būtų laikomi humanitarinio atsako į ekstremaliają visuomenės sveikatos situaciją, įskaitant atsaką, kai yra laiku suteikiami pakankami ištekliai, dalimi, kartu užtikrinant, kad jų bendradarbiavimo pastangos visapusiškai atitiktų humanitarinius principus;

Pernumeruotas OP14. palankiai vertina lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą ir ragina valstybes nares, UNHCR ir kitus suinteresuotuosius subjektus tai skatinti visais atsako į ekstremaliają visuomenės sveikatos situaciją etapais ir šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares bendradarbiaujant su UNHCR ir padedant kitiems suinteresuotiesiems subjektams užtikrinti galimybes asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, patikimai ir saugiai naudotis [lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis], pagrindinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis ir psichologine pagalba nuo pat ekstremaliosios situacijos pradžios, kartu pripažįstant, kad atitinkamos paslaugos yra svarbios tam, kad būtų veiksmingai patenkinti moterų, paauglių mergaičių ir kūdikių poreikiai ir kad jie būtų apsaugoti nuo sergamumo ir mirtingumo, kuris pasireiškia susiklosčius ekstremaliajai humanitarinei situacijai, tačiau kurio įmanoma išvengti;

Pernumeruotas OP15. ragina visus dalyvius padvigubinti pastangas ir padėti valstybėms kuo labiau sumažinti ir panaikinti ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos poveikį asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, tarp jų – vaikams, įskaitant sumažėjusias galimybes gauti išsilavinimą, išaugusį skurdą, vaikų, nepilnamečių ir priverstines santuokas, prekybą žmonėmis, kitą smurtą, išnaudojimą ir prievartą, įskaitant vaikų darbą, vaikų samdymą, šeimų išsiskyrimą, ir stengtis suteikti jiems pagrindą kurti geresnę ateitį;

Ilgalaikiai sprendimai

OP16. reiškia susirūpinimą dėl to, kad COVID-19 pandemija padarė reikšmingą poveikį ilgalaikių sprendimų įgyvendinimui; pabrėžia jų svarbą ir tai, kad tų sprendimų užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių tarptautinės apsaugos tikslų; ragina visus, taip pat ir valstybes, UNHCR ir kitus partnerius, ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos aplinkybėmis toliau aktyviai veikti ir:

a. kurti įgalinančias sąlygas kilmės šalyse, įskaitant pastangas šalinti pagrindines priežastis, kad būtų galima saugiai ir oriai įgyvendinti savanorišką pabėgėlių repatriaciją ir tvarią grįžusiųjų reintegraciją, įskaitant reikiamas visuomenės sveikatos priemones;

b. remti perkėlimą į ES, įskaitant į daugiau perkėlimo vietų dabartinėse perkėlimo valstybėse ir naujas vietas papildomose valstybėse; taikyti ir plėsti lanksčius metodus, kuriais būtų tvarkomas ir palengvinamas savalaikis išvykimas, kartu saugant visuomenės sveikatą;

c. kurti palankesnes sąlygas naudotis papildomais atvykimo būdais, įskaitant šeimos susijungimą, galimybes dalyvauti darbo rinkoje ir studijuoti laikantis nacionalinės teisės, taip prisidedant prie ilgalaikių sprendimų įgyvendinimo, ir

d. padėti stiprinti asmenų, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, savarankiškumą ir, jei tai tikslinga, suteikti galimybių juos integruoti;

OP16bis. taip pat reiškia susirūpinimą dėl to, kad COVID-19 pandemija padarė didžiulį poveikį ilgalaikių sprendimų, skirtų šalių viduje perkeltiems asmenims, įgyvendinimui, ir ragina toliau padėti nacionalinėms valdžios institucijoms kurti įgalinančias sąlygas, kuriomis būtų galima įgyvendinti šalių viduje perkeltiems asmenims skirtus ilgalaikius sprendimus, įskaitant jų savanorišką, saugų ir orų grįžimą, integravimąsi vietoje arba įsikūrimą kitoje šalies dalyje;

Ryšys su asmenimis, dėl kurių reiškiamas susirūpinimas, ir jų indėlis

OP22. pažymi abipusio ryšio su asmenimis, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, naudą ir galimybes informuoti juos apie jiems svarbius dalykus ir konsultuotis su jais dėl tų dalykų, be kita ko, siekiant pagerinti sveikatos priemonių poveikį;

OP23. palankiai vertina ir ragina taikyti priemones, kurios leistų asmenims, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą, pritaikyti savo įgūdžius ir įnešti kitokį teigiamą savo indėlį, be kita ko, teikiant medicinos, mokymo ir kitas paslaugas, kai tokia parama padėtų švelninti ekstremaliąją visuomenės sveikatos situaciją ir didinti priimančiųjų bendruomenių gerovę, ir ragina UNHCR planuojant apsaugos atsakomąsias priemones atsižvelgti į tų asmenų nuomonę ir patirtį;

OP23bisAlt. pažymi, kad vis daugiau naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis atsirado galimybių toliau teikti paslaugas ir užmegzti glaudesnius ryšius su asmenimis, dėl kurių UNHCR reiškia susirūpinimą; ragina UNHCR bendradarbiaujant su suinteresuotosiomis valstybėmis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais toliau nagrinėti platesnes galimybes išnaudoti atitinkamas skaitmenines priemones, taip pat diegti novatoriškus duomenų rinkimo, administravimo ir dalijimosi jais metodus, laikantis nacionalinių įstatymų ir taikytinų tarptautinių privatumo ir duomenų apsaugos standartų bei principų; ir

OP23ter. pažymi riziką, kurią ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju kelia klaidinga informacija, ir tai, kaip svarbu kovoti su tokia informacija – skelbti asmenims, dėl kurių reiškiamas susirūpinimas, lengvai suprantamus ir prieinamus faktus; pripažįsta, kad asmenims, dėl kurių reiškiamas susirūpinimas, tenka labai svarbus vaidmuo šią informaciją skleidžiant toliau.